

วารสารศึกษาศาสตร์ มมร MBU Education Journal

ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2565

Vol. 10 No.1 January – June 2022

วัตถุประสงค์

1. เพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการด้านการศึกษาและสหวิทยาการด้านการศึกษาของนักวิจัย นักวิชาการ นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป
2. เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาการของนักวิจัยและวิชาการด้านการศึกษาและสหวิทยาการด้านการศึกษา
3. เพื่อนำเสนอองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนามนุษย์ตามวิถีของการศึกษาเชิงพระพุทธศาสนา และสหวิทยาการด้านการศึกษา

เจ้าของ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

248 หมู่ 1 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

การเผยแพร่ปีละ 2 ฉบับ

(ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน)

(ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม)

พิมพ์ที่

ห้างหุ้นส่วนจำกัด J.PRINT ถนนนพรัตน์ แขวงพระบรมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

ต้นฉบับที่ตีพิมพ์ในวารสารเล่มนี้ ได้รับการตรวจสอบมาตรฐานทางวิชาการโดยผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะสาขาวิชา
หรือมีความสัมพันธ์ การตีพิมพ์จะต้องได้รับอนุญาตจากกองบรรณาธิการเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น

ที่ปรึกษา

พระเทพวัชรเมธี, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาฉัตรชัย สุตตชโย, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหามหวินทร์ ปุริสุตตโม, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมงคลธรรมวิธาน, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระศรีวินยาภรณ์, ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บรรณาธิการ

พระมหาบุญนา จานวิโร, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
-----------------------------	-------------------------------

กองบรรณาธิการ

พระครูวินัยธรสุชุม สุขวฑฒโก, ผศ.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุกรักษ์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.กฤตสุขิน พลเสน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.ประเวช วัฒนาแก้ว	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.ดำรงค์ เบญจศิริ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาขวัญชัย สิริวิโร, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.รัตนะ ปัญญาภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ผศ.ดร.อาชว์ภริษญ์ น้อมเนียม	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.โกวิท พิมพ์พวง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รศ.ดร.พุทธรักษ์ ปราบนอก	มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ฝ่ายประสานงานและฝ่ายจัดการ

พระจักรพรรดิ์ จุกกภทโท	พระมหาเกรียงไกร สิริวฑฒโน
นายชนมกร ประไกร	นายมงคล สารินทร์

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

พระราชรัตนมงคล, ผศ.ดร.	นักวิชาการอิสระ
พระปริยัติสารเวที, ดร.	นักวิชาการอิสระ
พระครูสุนทรธรรมโสภณ, รศ.ดร.	นักวิชาการอิสระ
พระมหาวิระศักดิ์ อภินนทเวที, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.สมชัย ศรีนอก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.บุญมี พรธรา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.พุทธรักษ์ ปราบนอก	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ.ดร.อุษาพร เสวกวิ	มหาวิทยาลัยรังสิต

รศ.ดร.อำพล บุตดาสาร

รศ.ดร.บุญจันทร์ สีสันต์

ผศ.ชวลิต ผู้ภักดี

ผศ.อดุลย์ ไทรเล็กทิม

ดร.นฤมล พระใหญ่

ดร.สมชาย เทพแสง

ดร.ครรชิต แสนอุบล

ดร.วิสิทธิ์ มะณี

ดร.ประภาส แก้วเกตุพงษ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร

ลาดกระบัง

นักวิชาการอิสระ

นักวิชาการอิสระ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นักวิชาการอิสระ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

พระศรีวินยาภรณ์, ดร.

พระสุทธธรรมาเถี, ดร.

พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์, ผศ.ดร.

พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.

พระมหาดัตถชัย สุนตตชโย, ผศ.ดร.

พระมหามหวินทร์ ปุริสุตตโม, ผศ.ดร.

พระครูปลัดสุวัฒนพรหมจริยคุณ

พระมหาวิเชียร ธมมวชิโร, ดร.

พระมหาบุญนา จานวิโร, ผศ.ดร.

พระมหาอรุณ ปณณารุโณ

พระครูวินัยธรสุขุม สุขวฑฒโก, ผศ.

พระมหาธารัง จตปนโณ, ดร.

พระครูปลัดสุวรรณี จันทปนโณ, ดร.

พระมหาวราสยะ วราสโย, ดร.

พระมหาไกรวรรณ ชินทตติโย, ดร.

พระครูปลัดสุวัฒนสังจคุณ, ดร.

พระครูวินัยธรเจริญ ทนตจิตโต

พระมหาสมศักดิ์ ธนปนโณ

พระมหาเกรียงไกร สิริวฑฒโน

พระมหาพิเชษฐ์ อดตานุรักษ์

พระบุญฤทธิ์ อภิปนโณ

พระจักรพรรษ์ จกภทโท

รศ.ดร.สุกิจ ชัยมุกลิก

รศ.ดร.บุญร่วม คำเมืองแสน

รศ.ดร.สุวิญ รักสัตย์

ดร.ชัตติยา ตัวงสำราญ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตร้อยเอ็ด

วิทยาเขตอีสาน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตศรีล้านช้าง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตอีสาน

วิทยาเขตล้านนา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผศ.ดร.ดำรงค์ เบญจศิริ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รศ.ดร.สุเทพ เมย์ไธสง	วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ดร.บรรจง ลาวะลี	วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ดร.พรทิพา จุลสุคนธ์	วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ผศ.ดร.ตระกูล ชำนาญ	วิทยาเขตล้านนา
ดร.กัญจิรา วิจิตรวัชรารักษ์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.พันธุ์ชัย ศรีทิพนธ์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.กฤตสุขชิน พลแสน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.ประเวช วัฒนาแก้ว	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.สุธาสินี แสงมุกดา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.สุมานพ ศิวารัตน์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
นายพนมนคร มีราคา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
นางสาวชัชชฎา ตรีทวีวงศ์กุล	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทบรรณาธิการ

วารสารศึกษาศาสตร์ มมร ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 (เดือนมกราคม - มิถุนายน 2565) ได้จัดพิมพ์ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย และผลงานวิชาการด้านการศึกษาและสหวิทยาการด้านการศึกษาของนักวิจัย นักวิชาการ นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป และเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาการของนักวิจัยและวิชาการ ด้านการศึกษาและสหวิทยาการด้านการศึกษาพร้อมยังนำเสนอองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนามนุษย์ตาม วิถีของการศึกษาเชิงพุทธศาสนา และสหวิทยาการด้านการศึกษา โดยบทความทุกเรื่องได้ผ่านการพิจารณา กลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องจากหลายสถาบันการศึกษา โดยบทความวิชาการ บทความวิจัย ประจำฉบับนี้ มีงานเขียนที่ความน่าสนใจประกอบไปด้วยข้อบทความวิจัยและบทความวิชาการที่สามารถนำไปสู่ กระบวนการสร้างองค์ความรู้ใหม่ของนักวิจัยและนักวิชาการ เป็นผลงานที่มีคุณภาพผ่านการอ่านตรวจจาก ผู้ทรงคุณวุฒิประจำเรื่องละ 3 ท่านเป็นอย่างน้อย เพื่อให้ได้บทความที่มีคุณภาพ นำเสนอต่อผู้ที่มีความสนใจนำไป ต่อยอดความรู้ที่มีอยู่เดิม จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสารศึกษาศาสตร์ มมร ฉบับนี้ จะมีคุณค่าทางวิชาการที่แผ่หลาย มีประโยชน์โดยส่วนรวมนักวิชาการศึกษา บุคคลทั่วไป และครูอาจารย์ เป็นอย่างยิ่ง

พระมหาบุญนา จานวิโร, ผศ.ดร.

บรรณาธิการ